

1853 Antalya İsyanı

Evren DAYAR*

Öz

1 Ekim 1853 Cumartesi günü Antalya iki bini aşkın kentlinin katıldığı bir isyana sahne oldu. Tahıl fiyatlarındaki olağanüstü artıştan şikâyetçi olan isyancılar tüccarlara ait kervanların yolunu kesmiş, el koydukları tahılı zorla kentin çarşısına götürmüş, kendi tespit ettikleri fiyat üzerinden satışa çıkarmıştı. İsyancılar sadece tahıl fiyatlarını belirlemekle de yetinmemişti; kendi temsilcilerini sancak meclisine üye olarak seçtirmeyi başarmış, hatta yargılama yaparak hukuki yetki de kullanmıştı. Yaşanalar, bir davranış kalıbı ortaya koyduğu, isyancıların ahlaki ekonomisi olduğu ve fiyat düşürmek amacını taşıdığı için sıradan bir tahıl isyanını andırıyordu. Ancak resmi müfettişin Aralık ayı boyunca yürüttüğü soruşturma isyanın çok farklı yönlerini açığa çıkarmıştı.

Anahtar Kelimeler: Antalya, tahıl isyanı, tüccarlar, ahlaki ekonomi, sancak meclisi.

Abstract

On Saturday October 1st in 1853, Antalya witnessed the rebellion of more than two thousand of its citizens. Rebels who complained about the extraordinary increase in grain prices, waylaid caravan routes of merchants, took the grain they seized from merchants to the city bazaar and put it up for sale at the price they determined. Rebels were not satisfied enough only with setting prices for grain, they made their representatives elected as candidates of administrative council of Antalya, and they used legal authority by trial. The Antalya Rebellion seemed to be an ordinary grain riot because; it revealed behavioural pattern and rebels had moral economy by fundamentally aiming decrease in grain prices. However, the investigation carried out by the official inspector during the month of December also uncovered different aspects of the rebellion.

Keywords: Antalya, grain riot, merchants, moral economy, administrative council.